

Bajczarstwo

Znowu jesteśmy w gaszczu kłębacych się plotek politycznych. Wystarczył fakt wyjazdu premiera na kilkunastodniowy urlop wypoczynkowy i wiadomość o powrocie Marszałka Piłsudskiego z urlopu do kraju, by rozpętać istne orgie bajczarskie. Czegoż w nich niema! Przewidywania, kto kogo złuzuje na to telach ministerjalnych, są jeszcze najnajważniejszą treścią tych plotek. Już nawet w Krakowie na łamach jednego z pism ustalono „kolejke” przyszłych szefów rządu, którzy co kilka miesięcy w najbliższej przyszłości się złuzują, a mianowicie: Pie rakci... Bartel... Grabski. Ale to — jak rzekliśmy — jest nieszkodliwym właściwie żonglowaniem osobistościami. Do tej żonglerki już ogół przywykł. Powtarza się ona od szeregu lat stałe i zawsze zawodzi... Zawsze to „zgadnij - zgadula” przyszłych ministrów było trafianiem kuli w plot...

Mniej natomiast naiwnością tracą plotki „sojusznicze”, bajki o poszukiwanych „sprzymierzeńcach”. Ktoś ubrał sobie, że gdzieś o... Witosa. Inny znów, że o „liberałów”. Bo z faktu, że jeden z ministrów jest szwagrem jednego z polityków lewicowych, plotka koncyduje zamysł „sojusznicze”. Czy cytować dalej te niedorzeczności? Chyba tych kilka przykładów wystarczy.

Wprowadza to chaos w umyśle, zupełnie znając jasność poglądów na sytuację wśród szerokich warstw społeczeństwa. A może o to właśnie chodzi tym nieodpowiedzialnym siewcom zamętów? W tym wypadku byłoby to wręcz szkodliwym. Byłoby świadomym podcinaniem wiary w poczucie jakiegokolwiek odpowiedzialności za drukowane słowo.

Wiara ta i tak przecież niezbyt silnie jest ugruntowana. Figle „interpretacyjne”, stosowane zwłaszcza przez zespoły polityczne, odcięte od realnych wiadomości, wiarę tę wciąż osłabiają. Czy nie tak było zaledwie przed kilku tygodniami, gdy skład rządu został przeobrażony? Czy nie poszły w świat natychmiast „komentarze”: kleska ziemianstwa, i nie, tylko „pułkownicy” w gabinecie: pułkownik Zawadzki, pułkownik Ludkiewicz, pułkownik Kühn... I na odwrót: „pułkownicy” w defensywie a zastojowe elementy góra: wicemin. Karwacki z ziemian czy wicemin. Gallot z ciężkiego przemysłu...

Te figle „interpretacyjne” stały się smutnym nalogiem, stanowiącym minorowy akompaniament naszego życia publicznego. Oczywiście żadnego wpływu

na bieg tego życia nie wywierają, nie są nawet sugestjami; z którymi ktokolwiek by liczył się. Ale zaśmiecają atmosferę polityczną, a w mało krytycznych umysłach — powtarzamy raz jeszcze — podważają wiarę w odpowiedzialność za drukowane słowo. Hodują w społeczeństwie jedną z najniebezpieczniejszych przywar: bajczarstwo.

W życiu prywatnym tepi się je instynktownie. Dlaczegożby nie również i w życiu publicznym?

Monopol i pożyczka ...w imaginacji

Niektóre pisma podały wiadomość, jakoby rząd zamierzał wprowadzić monopol naftowy i wydzierżawić go zagranicę. Agencja „Iskra” protestuje, że rząd nie miał ani nie ma w swym programie reorganizacyjnym zamiaru utworzenia monopolu naftowego. Zresztą jasna sytuacja pod tym względem stwarza ustawa naftowa, przyjęta przez ciała ustawodawcze i ogłoszona wczoraj w „Dzienniku Ustaw”. Zamiarem rządu jest przedewszystkiem doprowadzenie do powstania nowej dobrowolnej organizacji, obejmującej całość przetworzenia ropy naftowej, w którym to kierunku rząd współdziała z czynnikami tego przemysłu.

Jeden z dzienników „szerzacych pogłoski o rzekomym „monopolu naftowym”, zamieścił nawet wiadomość, że firma amerykańska „Standard Nobel” zaproponowała rządowi udzielenie jej monopolu sprzedaży przetworów naftowych w Polsce, ofiarując jednocześnie pożyczkę 8 milionów dolarów. Dyrekcja Standard Nobel w Polsce zaprzecza kategorycznie tym pogłoskom, stwierdzając zupełną ich bezpodstawność.

O trzymiesięczną redukcję

zasilków dla bezrobotnej inteligencji

W końcu bieżącego tygodnia odbędzie się w gmachu Z.U.P.U. na ul. Czerniakowskiej w Warszawie posiedzenie Rady zarządczej Związku zakładów ubezpieczeń pracowników umysłowych.

Na tem posiedzeniu wysunięty będzie projekt skrócenia okresu wypłaty zasiłków dla bezrobotnych pracowników umysłowych z 9 na 6 miesięcy.

Ustawa o ubezpieczeniu pracowników umysłowych na wypadek braku pracy przewiduje wypłatę zasiłku najmniej w ciągu 6 miesięcy. Statuty Zakładów okres ten przedłużyły o 3 miesiące, dzięki czemu każdemu bezrobotnemu pracownikowi umysłowemu przyznawano zasiłki od razu na 9 miesięcy.

Min. Zaleski o pożyczce kolejowej

przewiduje pomyślne załatwienie

Na konferencji prasowej dla korespondentów polskich w Berlinie, o której donosiliśmy wczoraj zwrócono się do min. Zaleskiego z zapytaniem, jak przedstawia się sprawa drugiej transzy francuskiej pożyczki kolejowej.

Min. Zaleski oświadczył, iż kwestja ta jest przedmiotem obrad, które, jak należy przypuszczać, doprowadzą do pomyślnego załatwienia sprawy.

W Zakonie Rycerzy Cyncynata

Prezydent Mościcki, Marszałek Piłsudski i amb. Filipowicz

NOWY JORK, 12. 4. Na śniadaniu wydanym przez Zakon Rycerzy Cyncynata, na cześć ambasadora Filipowicza, ambasadorowi wręczono odznakę Zakonu jako wyraz wdzięczności i pamięci o roli, którą Polska odegrała za czasów rewolucji amerykańskiej.

Sjoniści zatruci na bankiecie w Afryce

DURBAN, 12. 4. Dr. Weitzmann b. przewodniczący światowej organizacji sjonistycznej w czasie bankietu, wydanego na jego cześć, doznał nagłego zatrucia ptomainą.

P. Hanau usprawiedliwia się

PARYŻ, 12. 4. Obrońcy pani Hanau złożyli wczoraj sędziemu śledczemu list własnoręczny oskarżonej, w którym zaprzecza ona, jakoby ogłosiła fałszywe wiadomości o ucieczce i zaarrestowaniu miliardera amerykańskiego Detertinga, prowokując w ten sposób na giełdzie spadek kursu akcji Royal Dutch.

Kieszonkowa broń p. Tardieu

przeciw pomysłom amerykańskim i sowieckim

Jak donosiliśmy, delegat Stanów Zjednoczonych p. Hugh Gibson zgłosił w dniu wzniesienia obrad komisji głównej konferencji rozbrojeniowej wniosek zmierzający do ograniczenia zbrojeń lądowych.

Nad wnioskiem tym wywiązała się dyskusja, w której m. in. spraw zagr. W. Brytanji i delegat Włoch p. Cavallero, poparli p. Gibsona, zaś p. Tardieu sprzeciwił się odrębnemu traktowaniu rozbrojenia lądowego.

Wczoraj debaty prowadzono dalej. Donoszą o tem depesze, co następuje:

GENEWA, 12. 4. — W dalszym ciągu dyskusji nad artykułem pierwszym konwencji w komisji głównej konferencji rozbrojeniowej, za brał głos pierwszy dziś komisarz Litwinów, który wygłosił godzinne przemówienie.

Wywołało to wesołość na sali. Uznając zasadę równości zbrojeń, proponuje Litwinów, aby od proponowanej redukcji wykluczony był państwa, które są już rozbrojone na podstawie traktatów pokojowych, a więc Niemcy w pierwszej linii. Za sadą równości wymaga jednak równie od wszystkich państw rezygnacji z wszelkich umów i aliansów wojskowych, gdyż umowy takie stanowią groźbę dla innych państw.

Ten ustęp przemówienia komisarza Litwinowa jest uderzająco wyrażeniem poparcia zasadniczego stanowiska Niemiec.

GENEWA, 12. 4. — Drugi kolei za brał głos p. Tardieu przeciw nowej propozycji Stanów Zjednoczonych

Am. Póln. o zniesienie czołgów i artylerji ciężkiej, ocenianej przez delegację francuską, jako naiwnej.

Każda broń — mówił on — w znaczeniu wojskowym może być użyta i ofensywnie i defensywnie. Za leży to od intencji tego, który jej używa, a nie od samych właściwości broni.

Agresja jest pojęciem politycznym, nie pojęciem techniczno-wojskowym.

Jest rzeczą nielogiczną przeprowadzać taką klasyfikację gatunków broni. Chodzi przecież o zniesienie wojny, jako instrumentu polityki, a nie o wprowadzenie nakazu, że można strzelać z takich, albo innych dział, albo używania takich,

albo innych samolotów. Zresztą za sady takie nie mają najmniejszego sensu.

Ograniczanie kalibrów do niczego nie prowadzi: technika wynajdzie kieszonkową haubicę, kieszonkowy samolot i kieszonkowy pancernik.

Jednocześnie premier Tardieu raz jeszcze podkreślił znaczenie, jakie Francja przywiązuje do uzyskania politycznych gwarancji bezpieczeństwa, umożliwiających rozbrojenie.

Józef Weysenhoff — laureatem

nagrody literackiej m. Warszawy

Jury nagrody literackiej m. Warszawy pod przewodnictwem wiceprezesa Rady miejskiej St. Włczyńskiego przyznało dn. 11

bm. nagrodę literacką w wysokości 10.000 zł. na r. 1932 Józefowi Weysenhoffowi. 6 głosów padło za Weysenhoffem, 2 za Boy'em (Zeleńskim), 2 za Miriamem (Przesmyckim).

Urzędowe ogłoszenie nazwiska laureata oraz motywów orzeczenia jury nastąpi w dn. 3 maja, wręczenie zaś nagrody i dyplomu nastąpi na jednym z posiedzeń Rady miejskiej.

(Na str. 3 podajemy ciekawe listy laureata do red. J. Lorentowicza z 1901 i 1902. r.).

Kronika dyplomatyczna

— Wicemin. Beck przyjął posła sowieckiego p. Antonowa - Owsejenkę w towarzystwie radcy poselstwa p. Bo rysa Podolskiego i attache wojskowego, p. Lepina.

— Posel niemiecki w Warszawie, dr. v. Moitke wyjechał na kilka dni, zastępstwo objął radca poselstwa, p. v. Rintelen.

Deszcz popiołu wulkanicznego

Katastrofa żywiołowa w Ameryce Południowej

NOWY JORK, 12. 4. — Tel. wł. — Deszcz popiołu w Chile i Argentynie nie ustął. Najwięcej cierpi miasto i okrag Malargue w prowincji Mendoza.

W okregu tym ziemia na wielkich przestrzeniach popękała. Pęknięcia przebiegają przez miasto tak, iż istnieje wielkie niebezpieczeństwo runięcia domów, które są pospiesznie ewakuowane. Rząd przygotowuje pomoc wojskową.

Gęste pokłady popiołu pokrywają stopy i miasta argentyńskie. Początkowo mieszkańcy Buenos Aires z zaciekawieniem obserwowali deszcz popiołu, powoli jednak, gdy deszcz nie ustawał, a przeciwnie z minuty na minutę gęstniał, zaczęli się niepokoić i uciekać do domów. W ciągu całego dnia panowały na uli-

cach Buenos Aires zupełne ciemności. Obliczają, że spadło około 3.000 ton popiołu.

Wszystkie drogi i linje kolejowe, prowadzące do stolicy Chile, St. Jago, są pokryte grubą powłoką popiołu. Wszystkie pociągi, zdążające na południe, są przepelnione uchodźcami.

W okregu Talca odczuto w no cy dalsze trzy wstrząsy podziemne. Z kraterów dwu wulkanów Descabezado Grand i Chi-

co biją wysoko płomień. Mieszkańcy Moliny, Curico i San Fernando opuszczają swoje domostwa. Równie San Vicente, Rengo i Rancagua są pospiesznie ewakuowane.

BUENOS AIRES, 12. 4. — Tel. wł. Wskutek wybuchu wulkanów uciepiała najbardziej prowincja Mendoza. W jednej tylko tej prowincji znajduje się 80.000 w ucieczce. Grubość pokładu popiołu na szosach dochodzi do 35 cm.

Panikę potęgują wielkie chmury i

Widok wulkanu Descabezado w Kordyljerach (Ameryka Południowa), który niedługo pogroził swe czynności, gr ożąc zagładą okolicznym osiedlom.

Min. Zaleski i Schaetzel

przybyli do Genewy

GENEWA 12. 4. Dzisiaj w południe przybył do Genewy minister Zaleski, który nie jechał przez Paryż, lecz przez Berlin i Bazyleę.

Posel Patek

u P. Prezydenta

Na Zamku przyjęci byli wczoraj przez p. Prezydenta kolejno: dyrektor instytutu geologicznego prof. Morozewicz, posel polski w Moskwie min. Patek i rektor Politechniki lwowskiej prof. Sokolnicki.

W dolnym biegu Wisły

przypór wód

TORUN, 12. 4. — Tel. wł. — Przypór wody w Wiśle, oraz rozmiary powodzi w nizinnych powiatach chełmińskim i świeckim do tej chwili nie są zbyt groźne.

Dotychczas zalane zostały trzy domy mieszkalne w Trylu, pow. świecki, a miejscowości Żórawia Kępa i Chrystkowo w tym powiecie są docięte. Komunikacja z temi miejscowościami utrzymuje się przy pomocy łodzi.

W Chełmie skutkiem powodzi odcięte są cztery domy, a z jednego domu ewakuowano mieszkańców.

Wały ochronne i śluzy wszędzie są w dobrym stanie. Kulminacyjny punkt przyporu wód spodziewany jest w czwartek, dnia 14-go b. m.

